

dat, kako se pozna »cesta« za domačim vozičkom. Čim bolj kriv je bil kolovoz, tem bolj je bil imeniten »semenj«.

Domov je privozil Tomaž vselej v polnem diru. Vse se mu je moralo umakniti.

»Drrruum!« je zaropotalo po dvorišču. Kure so zajavkale, koklja se je naščeperila in se zakadila v Tomaža. Otroci so vpili, peli, vriskali in kričali na vsa grla. Vežina vrata so se tudi včasih odprla. Mati — gospodinja — je pogledala, kaj je, in se je otrokom nasmehnila. Gospodinji se je pa Tomaž tudi prikupil. Zato pa lahko služi pri Nagodetu.

Al. T.

U šolo!

Raznesla se je vest, da gre Drejčkov Jožek v mestno šolo. Vsi so tedaj govorili le o Jožku in o Drejčkovih. Nekateri so dvomili, bo li mogel Jožek napredovati v mestnih šolah. Drugi pa, ki so imeli Jožka radi, so mu želeli obilo sreče.

Preteklo nedeljo namreč je prišel k Drejčkovim sam gospod učitelj in je pregovoril Drejčkovega očeta, da dá Jožka v šolo.

Drejčkovi so bili precej bogati; ni torej jim delalo preglavice, kako bodo plačevali Jožkovo stanovanje. Vrh tega je bil Jožek tudi nadarjen in priden dečko. V domači šoli je bil vedno prvi, a kljub temu je bil vedno ponižen. Vsakemu se je prikupil tako, da so ga imeli skoraj vsi otroci radi. Imel je pa Jožek tudi veliko veselje do učenja. Kadar je le

mogel, je vzel v roko knjigo in je bral v njej lepe pesmice in povestce. Kako je bil Jožek vesel, ko je zdaj izvedel, da pojde v mesto!

• • •

Hitro so potekali dnevi, in skoraj se je približal čas, ko je moral Jožek zapustiti domačo vas.

Žalostno je hodil okoli in vedno je mislil na slovo od svojih dragih. Največkrat je pa šel k Poljančevim, kjer se je pogovarjal s Tončkom o tem in onem.

Bila sta si namreč s Poljančevim vedno zvesta prijatelja. Težko jima je bilo torej pri srcu od onega dne, ko sta izvedela, da bo moral iti Jožek v mesto. Obljubila sta si, da si bosta večkrat pisala, kadar bo le mogoče. Razen tega je pa obljubil Jožek, da prinese Tončku iz mesta lepih reči, kadar pride na počitnice.

Slednjič je prišel dan Jožkovega odhoda.

Tisti dan so bili vsi Drejčkovi zgodaj na nogah. Skrbna mati je pripravila Jožkovo obleko in jo zavezala v velik rdeč prt. Jožek je pa šel medtem, ko je pripravljaval oče voz, h gospodu župniku. Bil je ondi prijazno sprejet. Bodril ga je gospod župnik, kolikor ga je mogel, in mu naposled stisnil v roko svetlo dvajsetico, rekoč:

»Na, Jožek, to boš imel za potrebne reči!« Jožek se je gospodu prijazno zahvalil, ali solz se vendar ni mogel zdržati.

»Poklekni, Jožek!« mu je nato velel stari gospod. Jožek je to takoj storil. Gospod pa je razprostrl nad Jožkom roke in je dečka blagoslovil. Nato mu je velel vstati, in skupno sta odšla potem h gospodu učitelju.

Kako vesel je bil gospod učitelj njunega obiska! Stopil je k Jožku in ga potapljal po rami ter mu rekel: »Le veselo, Jožek! Pridno se uči, kakor si se učil doslej, pa moli tudi rad, in Bog ti bo pomagal, da boš dorastel v dobrega, odličnega moža. To knjižico pa sprejmi kot spomin na svojega nekdanjega učitelja.«

Jožek je z veseljem vzel lepo knjižico, ki mu jo je ponudil gospod učitelj, pa jo vtaknil v notranji žep nove suknjice.

Nato so se napotili vsi trije k Drejškovim, kjer so med tem časom starši že vse pripravili za odhod.

Zbrani sorodniki in Jožkovi starši so prišlece prav vljudno pozdravili. Ponosno so gledali na Jožka, o katerem so bili trdno prepričani, da postane kdaj še velik gospod.

Gospod učitelj je poklical očeta nekoliko na stran, pa sta se nekaj časa tiho pomenkovala.

Sorodniki pa so medtem obkolili Jožka, ga tolažili in ga tudi navduševali. Vsakdo mu je kaj daroval, češ, da boš imel za svinčnik ali za pero.

Jožek bi se bil rad vsem srčno zahvalil, ali preveč ga je dušil jok. Težko mu je bilo pri srcu, najrajši bi bil skoraj prosil očeta, da bi smel ostati doma.

»No, sedaj je pa že čas, da odrinete,« je rekel gospod učitelj skoro zapovedujoče.

Oče je sédel na voz ter pripravil prostor za sinka. Jožek je stopil k materi, jo poljubil in prav milo zajokal. Tudi materi so tekle debele solze, ko je videla Jožka vsega objokanega. Še celó očetu se je smilil sinek.

Nato je podal Jožek roko vsem navzočim in tiho, komaj slišno je vzdihnil:

»Z Bogom!«

»Z Bogom, z Bogom, Jožek! Srečno!« so se oglašili od vseh strani glasovi.

Konj je potegnil. Zadnjikrat je zaklical Jožek:

»Z Bogom!« In oddrdrali so.

Tam daleč za vasjo pa je čakal na Jožkov prihod njegov prijatelj Poljančev Tonček. Ko so se pripeljali do njega, je ustavil oče voz, da sta se Jožek in Tonček poslovila z ljubeznivimi besedami.

• • •

Bilo je štirinajst let pozneje.

Slovesno so pritrkavali v zvoniku vaški fantje, tako da se je razlegal glas zvonov daleč daleč naokoli. Vsa vas je bila okrašena na gosto z zastavami in zelenjem.

Za cerkvijo, v tistem ozkem klancu, je pa nabijal možnarje krepak mladenič v vojaški obleki. Bil je to Poljančev Tonček. V cerkvi pa je ravnokar zapel »Glorijo« — Drejčkov Jožek, novomašnik. — V zvoniku je pritrkavalo, v klancu je pa počilo tako silovito, da so se stresle vse šipe.

Pri prvi sveti maši so bili navzoči še vsi oni, ki so stali pred leti ob vozu, ko je odhajal Jožek prvičkrat v mesto. Le starega gospoda župnika ni bilo več med živimi. Legel je počivat od svojih trudov. Nov delavec je pa stopil v Gospodov vinograd.

